

De Poemp

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT HEEMKRING DAVIDSFONDS NIJLEN
NUMMER 92 □ 10-12/2016 □ P309458 □ AK 2560 NIJLEN1

Woord vooraf

Het Davidsfonds van Nijlen en het Davidsfonds van Kessel bestrijden al jaren de verengelsing van het Nederlands. Wij hopen met onze jaarlijkse opstelwedstrijd voor alle scholen van Nijlen, Kessel en Bevel het taalbewustzijn van onze jongeren aan te scherpen : het Nederlands is onze denk- en gevoelstaal. In dit verband is het zeker nuttig het artikel “Verdwazing zonder grenzen?” in Poemp nr. 37 – zomer 2001, nog eens na te lezen en met ons vast te stellen dat de verengelsing onverminderd doorgaat.

Maar na vijftien jaar, anno 2016, is er meer wat onze onverminderde inzet voor onze moedertaal vraagt. Onder andere door de vluchtelingengolf blijft het aantal kinderen en jongeren in het basis- en secundair onderwijs dat thuis geen Nederlands spreekt, stijgen. Zo spreekt ruim 39 % van de kinderen in grootstad Antwerpen thuis geen Nederlands. Dat die jongeren taal- en leerachterstand oplopen, is duidelijk. Daarom moet extra aandacht geschonken worden aan het onderwijs van het Nederlands, vanaf het kleuteronderwijs. Daarom richten wij in 2016 – 2017 voor de 28ste keer andermaal onze Junior Journalistwedstrijd in. Verschillend en toch gelijk, gelijk in de taal die wij spreken op school, toch?!

Walter Caethoven.

Verschillend en toch gelijk!

De lokale laureaten van Bevel, Kessel en Nijlen zaten op zaterdag 25 april 2016 samen met ouders en leerkrachten gespannen te wachten op de uitslag van de Junior Journalist-opstelwedstrijd. Die was er gekomen na een eerste schifting door de deelnemende scholen. Uit die inzendingen had de jury van Davidsfonds Nijlen en Kessel (Paul Cambré, Rik Claes, Simonne Coesemans, Hilda Versweyveld, Wouter Gouweloose, Walter Caethoven) voor elke reeks de vijf beste schrijvers m/vr geselecteerd. Het beste werkje van elke reeks werd bovendien naar het Davidsfonds gewest Antwerpen opgestuurd voor de provinciale wedstrijd. Daar werd Joppe De Hoog (Githo) tweede in zijn reeks!

Woordkunstenaars Gaston Van den Branden en Agnes Van Brandt lazen met veel brio de winnende lokale werkjes voor, waarna de laureaten letterlijk in de boeken werden gezet. Onze welgemeende dank aan de meewerkende scholen en het gemeentebestuur, en nogmaals een dikke proficiat aan alle laureaten!

27ste Junior – Journalistwedstrijd
in onze gemeente andermaal
een succes

Uitslag van de Junior Journalist 2016 : zie blz. 2 --->

Foto : de laureaten 2016 van de opstelwedstrijd van het Davidsfonds, geflankeerd door schepenen Griet Van Olmen, Veerle Boeckstaens en Luc Luyten, samen met DF-voorzitter Walter Caethoven.

Lager onderwijs

1. **Panis Taline** – Bevel –
Goezo Klokkenlaan
Verschillend en toch gelijk.
2. **Claes Toke** – Nijlen –
Goezo Kerkeblokken
Tes en Liene.
3. **Mujdei Nestor** – Nijlen –
Goezo Kerkeblokken
Anders maar toch gelijk.
4. **Van Tendeloo Kaat** – Nijlen –
Calasanz
Verschillend en toch gelijk.
5. **Van Daele Magalie** – Bevel –
Kinderpad Bevel
De winnaar.

De laureaten van de Junior Journalist-wedstrijd 2016

Secundair onderwijs

<p>1. De Hoog Joppe – Nijlen – Githo
<i>Dromen over een toekomst die niet
waar mocht zijn.</i></p> <p>2. Verhaert Maxim – Nijlen – Githo
<i>Leven in een huis “thuis” op wielen.</i></p> <p>3. Schellens Mauro – Bevel – Githo
<i>Emanuel anders.</i></p> | <p>4. Van den Bleeken Mats –
Boechout – Githo
<i>Het verschil tussen mij
en mijn ouders.</i></p> <p>5. Verhaegen Jesse – Pulle – Githo
<i>1000 verschillen, 1 team.</i></p> |
|--|---|

Ik spreek mijn favoriete taal, omdat dat is wie ik ben.

We leren onze kinderen onze favoriete taal, omdat we willen dat ze weten wie ze zijn.

Christine Johnson van de Noord-Amerikaanse Tohono O’odham-natie.

Hoe vitaal is onze taal?

Volgens een UNESCO-rapport verdwijnt negentig procent van de meer dan 6000 talen die nu worden gesproken in de wereld voor het eind van deze eeuw. Wordt men niet vrolijk van dat rapport, dan zit het Nederlands nog niet bij de bedreigde talen in de studie. Maar hoe zal dat evolueren in een mobiele maatschappij? Hoeveel gebruikers van het Nederlands spreken de taal ook met hun ouders of kinderen, en hoeveel schakelen met hen wel eens over naar het Fries, Frans of Arabisch? Welke taal gebruiken we op Facebook? Dat gaat de Taalunie nu onderzoeken in de “Staat van het Nederlands”. Tegen de ‘Week van het Nederlands’ in oktober worden de eerste vaststellingen gepubliceerd, het rapport volgt in het voorjaar van 2017.

Bron : Taalunie bericht, editie juli 2016.

De Nijlense Kajotters (slot)

Door nostalgie gedreven ben ik op zoek gegaan naar het ontstaan van de Katholieke Arbeiders Jeugd in Nijlen. Geen gemakkelijke klus, daar er van de beginperiode weinig documenten bewaard zijn gebleven. Hier het tweede deel van mijn verslag.

De Nijlense ploeg van de KAJ bij hun vertrek naar Rome in 1957. We herkennen v.l.n.r., staande: Herman Horemans, Pol Van Camp, Gerard Gui, Gerard Peeters, Florent Michiels, Marcel Van Regenmortel, Karel Dillen, August Peeters, August Heylen, Miel Dieltjens; geknield: Miel Heylen, Albert Wuyts, Willy Nijs, Xavier Verhaegen en André Van Looy.

Het Romejaar 1957

Op 4 januari 1957 hielden de KAJ en VKAJ-Romebedevaarders hun Romeverbintenis in de mis van 19 uur. In totaal zullen 30 jongens en meisjes de Nijlense arbeidersstand vertegenwoordigen in Rome.

Op 31 januari werd er door de KAJ en Jong-KAJ samen met de VKAJ een groots Rome spel opgevoerd in de Gildenzaal, ineengestoken door Frans Van Camp. Daarna volgde een klucht: "Spoken in Huis".

De Jong-KAJ hield traditioneel op 1 mei haar meivaart, ieder jaar in een

andere gemeente van het Verbond. Dat jaar was Nijlen aan de beurt. Niet minder dan 400 jong-kajotters van de gouw Mechelen verzamelden op de speelplaats van de Zustersschool in de Nonnenstraat. Daarna gingen ze in optocht naar de kerk van O.-L.-Vrouw voor een plechtige mis. Dan volgde een picknick en sport en spel op het plein achter de kerk. Om 15 u kwam de keurige optocht aan op het kerkplein van het centrum. Hier werden de prijzen uitgereikt aan de winnende afdeling en de individuele winnaars. Dan volgde er een prachtige slotmanifestatie in aanwezigheid

van het gemeentebestuur en van Mgr. Theeuws, vicaris van het aartsbisdom.

Op 29 mei speciale filmvoorstelling in de Gildenzaal ten voordele van het Romefonds en op 26 juni grote proosthulde door KAJ en VKAJ in de Zustersschool. Het Romefonds werd er goed door gespijsd. Het Romefonds werd gebruikt om jonge arbeiders en arbeidsters naar Rome te laten komen: we wilden solidair zijn met de kajotters uit de ontwikkelingslanden.

In juli werd de kerktoeren met vlaggen en spandoeken versierd en had er een beiaardconcert plaats. Dit alles kaderde in de propagandaweek voor de Romebedevaart.

Van 21 tot 28 augustus 1957 Wereld-Ontmoeting van de KAJ en VKAJ in Rome. 12 speciale treinen brachten de Belgische Romebedevaarders naar de eeuwige stad. De 26 uren-treinreis vloog voorbij. We hadden een tussenstop in Milaan, waar wij de dom bezochten en waar wij overnachtten. Bij de aankomst in Rome ving voor elke groep een plechtigheid aan in de St.-Pietersbasiliek. Wanneer er geen gezamenlijke activiteiten op het programma stonden, had de arbeidersjeugd ruimschoots de tijd om de gebouwen uit de oudheid, de grootse monumenten, de basilieken, de musea met de ontelbare kunstschaten te bewonderen.

Er ontstond wereldvriendschap: aan de lopende band werden kentekens, adressen enz. uitgewisseld. Zelfs met gebarentaal trachtte men te communiceren. Al zingend trok men door de straten. Het gaf de indruk dat Rome een kajotterstad was geworden.

De hoogtepunten van de bedevaart

De avond van 24 augustus 1957, na een avondwake in zeventien kerken van Rome, maakten de kajotters en kajotsters een lange boetetocht met brandende fakkels; een stroom van geloof keerde als het ware terug naar de bron, het Colosseum, de martelplaats van talloze christenen in de eerste tijden van de Kerk. Dan begon de kruisweg voorgegaan door Monseigneur Cardijn. Aan iedere statie werd in verschillende talen voorbeden. Indrukwekkend hoe een massa van duizenden jonge mensen dit beleefde.

De grote dag van 25 augustus werd ingezet met de heilige mis in St.-Pieters. Er kon maar een deel van de kajotters en kajotsters plaatsnemen in de Sint-Pietersbasiliek. Een groot aantal bleef op het St.-Pietersplein. Inderhaast werd op de trappen van de basiliek een altaar opgesteld. Een priester uit India droeg er het misoffer op.

Na het einde van de mis brak het ogenblik aan van de verzameling op het Sint-Pietersplein. Het grootse plein is verdeeld onder zeven taalgroepen: Italiaans, Portugees, Engels, Spaans, Duits, Frans en Nederlands. De hulde en verbintenis aan Paus en Kerk, de toespraak van de Heilige Vader, het openingsdefilé, het indrukwekkende massaspel. En dan was het moment aangebroken waarvoor de kajotters naar Rome waren gegaan: ze wilden getuigenis afleggen van hun kajottersideaal. In zeven talen werd de verbintenis uitgesproken:

“Ik wil een Kajotter worden thuis, in mijn wijk, op het werk of op de school, in mijn ontspanning, mijn verkering en verloving, in heel de voorbereiding tot mijn levensroeping, ik beloof mee te werken in vereniging met alle kajotters uit alle landen en van alle rassen om de andere jonge arbeiders te winnen voor ons kajottersideaal in de geest van onderlinge

vriendschap, van solidariteit, in een ware missionarisgeest. Met Gods genade sta ik morgen op de strijdpost!”

Voordat de Paus zijn toespraak begon, werden hem geschenken aangeboden door de afgevaardigden van de verschillende werelddelen.

Dan volgde de toespraak van de Paus. Hij verwachtte dat we onze verbintenis waar zouden maken. De Paus geeft dan zijn zegen.

Alle 30.000 deelnemers ontvangen een herinneringsmedaille en de van Nijlen meegebrachte vlag werd getooid met het Romelint.

De terugreis werd aangevangen met nog een bezoek aan Assisi en Lugano, het einde van de Rome-reis om nooit te vergeten.

Op 20 september was er een algemene vergadering van de KAJ in aanwezigheid van Sim Annuncion, nationaal propagandist van de Filipijnen. Frans Van Camp stelde zich kandidaat als “Extension-worker” voor uitbreidingswerk in het buitenland. Op 3 februari 1958 voegde hij zich bij een aantal medekajotters in de KAJ-Centrale te Brussel om zich voor te bereiden op zijn taak in het buitenland.

Op 11 oktober vertrok hij naar Pakistan. Een volle autobus en nog een paar auto's met vrienden en sympathisanten deden hem uitgeleide naar Melsbroek, waar hij om 11.30 u vertrok naar Rome. Vandaar vloog hij verder naar Pakistan.

29 januari 1960. Algemene vergadering voor alle kajotters en jong-kajotters met aanstelling van het nieuwe bestuur.

Hoofdleider Dieltjens Emiel, hoofdman Bogemans Jules, ondervoorzitter en voorzitter militantenclub De Winter Victor, schatbewaarder Dillen Karel, schrijver Van Soom Karel, arbeidsmiddenwerking Leemans René. Afscheid werd er genomen van hoofd-

leider Herman Horemans en voorzitter van de militantenclub Jan Van Calster. Ze bleven nog lid van KAJ zolang als hun jonggezellenleven het toeliet.

Op 5 januari 1960 organiseerden de studentenbond en de kajotters een driekoningenstoet door gans het dorp. De omhaling was voor oud-KAJ-voorzitter Gustaaf Van Regenmortel, die inmiddels priester was gewijd.

Op 4 april verliet onze proost E.H. Van Messem Nijlen om gezondheidsredenen. Hij werd opgenomen in het Sana van Pellenberg (Leuven). De kajotters wensten hem een volledig en spoedig herstel toe en tot weerziens. 8 september 1960 hoog bezoek aan onze KAJ-afdeling en de parochie. Mgr. Cordeiro, aartsbisschop van Karachi (Pakistan), bracht een bezoek aan de familie Van Camp in de Nonnenstraat. 's Avonds werd er een plechtig lof gezongen, waarna Mgr. Cordeiro ontvangen werd op het gemeentehuis. Nadien was er nog een vergadering met de Nijlense kajotters.

Padre Gustavo Van Regenmortel:
50 jaar leven met de armen...

Op 9 januari 1961 vertrok Staf Van Regenmortel als missionaris naar Buenos Aires, Argentinië. Daar stierf hij op 24 februari 2016 temidden van zijn mensen.

De KAJ kreeg een nieuw lokaal: de oude diamantslijperij van Claes op de Kesselsesteenweg. Onder impuls van hoofdmans René Leemans hernam de jong-KAJ drumband zijn repetities in het nieuwe lokaal. Een lek in het lokaal werd vakkundig hersteld.

21 juni. Het KAJ-lokaal op de Kesselsesteenweg kreeg een uithangbord waarop te lezen stond KAJ-Lokaal-NIJLEN-Centrum.

In augustus nam onderpastoor Driesen de taak van proost over van Pater Sonnemans.

Op 25 januari is het volle bak in het kajotterslokaal op de Edward Claeslaan. Aftredende hoofdleder Gerard Gui en hoofdmans René Leemans bedanken hun groeps- en ploegleiders en alle leden en mensen van de KAJ voor wat ze hen geleerd hadden. Jan de Keyzer, verbondspropagandist, loofde de twee leiders voor wat ze gepresteerd hadden en voor het verbond voegde proost Driesen zijn dankwoord toe. Daarna prees pastoor Martin de KAJ voor haar werking. Hierna vroegen nieuwe hoofdleder Frans Torfs en hoofdmans Louis Celis de steun en medewerking van alle leden en leiders.

In juni kwam Frans Van Camp terug uit Pakistan, waar hij 4 jaar verbleef als "Extension-worker" voor de internationale KAJ en er de KAJ uitbouwde.

In september nam Frans Torfs ontslag als hoofdleder wegens arbeidsomstandigheden. Jos Torfs werd dan tot voorzitter benoemd.

Op 16 juni 1963 namen de Nijlense kajotters en kajotsters deel aan de Cardijnviering van het verbond.

De Nijlense jeugdbewegingen gingen samen op zomerkamp. KAJ, BJB en Studenten trokken naar het zonnige Valpeline in Italië van 14 tot 27 juli 1963.

Alfons Lenaerts werd verkozen als

nieuwe hoofdmans en aangesteld op 13 september.

De 1 mei viering of de jaarlijkse Meivaart van de jong-KAJ gouv Mechelen gaat door in de O.L.-Vrouwparochie. De grote beker der jaarwerking ging naar Nijlen-Centrum.

14 november. De grote familieavond ingericht door de vriendenkring van KAJ en VKAJ ten voordele van de werking jong KAJ en jong-VKAJ (14 tot 17-jarigen).

Kerstfeest van de KAJ in het Sociaal-Centrum met ongeveer 100 aanwezigen.

Februari 1965. Naast de bestuurs- en groepsleidersvergaderingen en militantenclubs werd ook een "droge avond" (alcoholvrij) gehouden ten voordele van de Wereld KAJ. De KAJ en VKAJ verkochten huis aan huis brochures over Cardijn, naar aanleiding van zijn benoeming tot kardinaal.

In maart werd deelgenomen aan de huldestoet voor de honderdjarige "Suske Verelst".

Van 11 tot 13 juni namen KAJ en Jong-KAJ deel aan het Internationaal Sportfeest te Westervoort (Nederland). Onze A-ploeg won glansrijk het sportfeest.

Kamiel Van Der Donck werd hoofdleder van de KAJ O.-L.-Vrouw.

24 december Kerstfeest jong-KAJ en KAJ met een 100-tal aanwezigen. Na de inleiding door de jong-KAJ-hoofdmans volgde het avondmaal, een diavoorstelling (huldiging Suske Verelst), een kerstbezinning. Daarna samen naar de nachtmis.

19 februari 1966. Huwelijk van KAJ-hoofdleder Jos Torfs. René Obbels werd de nieuwe voorzitter. Een stil jaar met weinig actie. Er kwamen moeilijkheden; René Obbels nam ontslag en Ludo Van Tendeloo nam zijn plaats in als voorzitter.

De werking van de KAJ-Nijlen centrum stond op een laag pitje. Op 24 juli overleed Jozef Cardijn te Leuven op 84-jarige leeftijd. De basiliek van Koekelberg is te klein voor de kajotters, kajotsters en de vele oudkajotters die zijn begrafenis willen bijwonen. Het was alsof door het heengaan van hun stichter de KAJ op drift geslagen was. Nationaal komen er veranderingen: de KAJ en de VKAJ worden een vereniging. Dit zorgde voor heel wat beroering in de verschillende verbonden en afdelingen. In Nijlen werken ze samen, maar het is met vallen en opstaan. Door de maatschappelijke veranderingen van de jaren 1970-1980 werd het ledenaantal alsmaar kleiner. Dré Janssens en Ruud De Houwer waren in deze periode de voortrekkers, maar zij kunnen door de maatschappelijke veranderingen het tanende ledenaantal niet tegenhouden.

Maar als de nood het hoogst is, is de redding nabij. Alice De Vos, oud-gewestleidster van de VKAJ, probeerde enkele jongeren de geest van Cardijn bij te brengen. Er werd een nieuwe start genomen. Peter Leemans, de zoon van de vroegere hoofdmans René Leemans, nam het voortouw. Maar ook hij kon niet op tegen de snel veranderende maatschappij, die evolueerde naar een individualistische en gedigitaliseerde wereld.

Tegen de tand des tijds is niet veel opgewassen. We kunnen besluiten met het overbekende lied "Schoon is de jonkheid" van E.H. J. Bogaerts S.J., dat hij schreef in 1937: "Schoon is de jonkheid, ze komt niet weer" En daarom zing ik ook:
*Schoon is de jong'lingtijd
Schoon is de jonkheid
Ze komt niet weer."*

Pol Van Camp.

Bronnen:

De Christelijke arbeidersbeweging in België 1891-1991 (deel 2).
Kopnagels: KAJ- en Milacblad Nijlen; Briljantje, opvolger van Kopnagels, Soldatenblad Nijlen.

Uit het oorlogsdagboek van Jan (Jean) Ooms

Bij het opruimen in het huis van mijn vader, Jef Peeters, vond ik een boekje met aantekeningen over de oorlog. Het boekje behoorde toe aan zijn neef, Jean Ooms beter bekend als "den Oome".

Den Oome

Wie was "den Oome" Jean Ooms? Hij werd geboren in Borgerhout op 25 april 1912, als zoon van August Ooms en Maria Peeters. Zijn moeder stierf kort na zijn geboorte. Daar zijn vader ging werken, hij was machinist bij de spoorwegen, werd Jean grootgebracht door zijn grootmoeder langs moeders zijde, nl. Angelina Huybrechts. Deze woonde in Bevel, nu Herderstraat, maar het huis is reeds jaren geleden afgebroken.

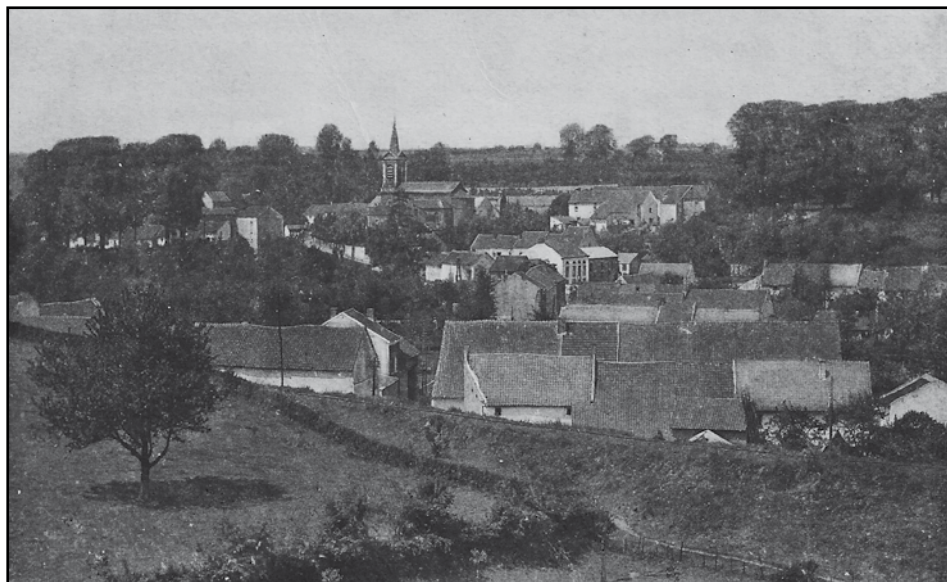
Jean ging in Bevel naar de jongensschool en later ook enkele jaren naar het college in Herentals. Hij was een goede student (zie getuigschrift). Na enkele jaren college stopte hij met studeren en werd, zoals de meeste jongens uit de streek, diamantslijper.

Toen zijn grootmoeder in 1933 stierf, ging hij bij de familie Gust Peeters – Philomena Torfs en hun 3 kinderen: Jef, Louis en Marie wonen. Gust

Soldaat Jan Ooms - 1939

was een broer van zijn moeder, zijn nonkel dus. Hij noemde hem, zoals zijn grootmoeder dat deed, reeds jaren "onze Gust". De Nijlensesteenweg werd officieel zijn nieuwe thuis. Daar was hij allang kind aan huis,

Eben-Emael, Panorama 1939.

hij bracht er vroeger meer uren door dan bij zijn grootmoeder.

Zoals bijna iedere Belgische jongen werd "den Oome" soldaat. Tijdens de mobilisatie verbleef hij in Limburg. Van 15 september tot 15 oktober 1939 in Eben-Emael en van 15 oktober 1939 tot 6 januari 1940 in Lanaken. Op prentbriefkaarten heeft hij de data genoteerd. Toen de oorlog uitbrak, was hij gekazerneerd in Beverst. Zijn belevenissen tijdens de oorlog en in krijgsgevangenschap noteerde hij regelmatig in een boekje. Na zijn terugkeer uit krijgsgevangenschap was er geen werk als diamantslijper. Via Jef Dhondt, een jongen die hij had leren kennen tijdens de mobilisatie, vond hij werk bij het Ministerie van Ravitaillering (bevoorrading), op de inspectiedienst. Bij de boeren moest hij grond opmeten, de dieren tellen en hiervan een pro justitia opstellen. Daar hij geen diploma had, mocht hij na de oorlog deze job niet meer uitoefenen en werd hij opnieuw diamantslijper.

Jean "den Oome" bleef in Bevel wonen tot hij in september 1949 trouwde met Josephina Dams (Fin van den Ton) uit Nijlen. Het koppel bouwde tijdens hun verlovingstijd een huis aan de Bouwelsesteenweg en ging er na hun huwelijk wonen. Begin de jaren 70 bouwden ze opnieuw, ditmaal in de Beekstraat, waar ze in december 1973 hun intrek namen. Jean overleed er op 9 juni 1982.

Hier volgt zijn oorlogsverhaal. Het was geschreven in een klein notitieboekje met potlood en natuurlijk in de spelling van voor de oorlog. Na enkele dagen zoek- en spuurwerk met vergrootglas en landkaart erbij, ben ik erin geslaagd het dagboek te ontcijferen. Ik vond het spannend en aangrijpend wat hij allemaal heeft

meegemaakt en heb het proberen samen te vatten. Hier volgt zijn verhaal.

Deel 1: de oorlog

10 mei 1940: Om 2.30 u 's morgens is er alarm. Iedereen denkt dat het een oefening is, niemand denkt aan oorlog. Er vliegen veel vliegmachines over de bossen van Beverst, het luchtafweergeschut en de mitrailleurs zijn volop in actie. Wij staan te kijken en beseffen niet welk gevaar wij lopen.

Om 8 u weten we officieel dat het oorlog is. 11 mei 1940. Om 3 u 's nachts wordt de brug aan 't sas van Genk opgeblazen. Onze artillerie heeft de hele nacht geschoten. In de voormiddag worden onze barakken gebombardeerd. Het 1ste bataljon is ook volop in strijd gewikkeld. Wanneer zal onze beurt komen? Om 5 u trekt het 7de achteruit en wij 500 m vooruit om de aftocht van het 7de te dekken. We zijn juist in een eikenbos, als er een obus vlak achter ons valt. Pas zijn we van de schrik bekomen of een bui kogels vliegt boven onze hoofden. Reeds worden verscheidene gewonden van het 7de achteruitgebracht. Het geknetter van de machinegeweren vermeerderd nog. Het wordt met de minuut gevaarlijker.

Om 8u krijgen we gelukkiglijk bevel achteruit te trekken. Het is geen ordelijke terugtocht: een echte vlucht is het al door de bossen. Schrapnels ontploffen boven ons en kogels fluiten rond onze oren. We moeten door pinnekesdraad kruipen die wij gespannen hadden om de vijand tegen te houden en die ons nu tegenhoudt. Velen laten alles achter: ransels, dekens tot zelfs wapens. Het is een helse vlucht. In de omgeving van Diepenbeek is alles verlaten. Koeien, varkens, honden, alles loopt los. Wanneer we omkijken, zien we geweldige branden. Het schijnt in onze barakken te zijn. We trekken verder naar Alken, St. Lamberts Herk. In Stevoort blijven

we doodvermoeid met 3 man achter. Langs de weg staat een kleine boerderij en een schuur met wat stro. We rollen ons in onze deken en slapen rustig, alles vergetend, de slaap der rechtvaardigen.

12 mei. Burgers zijn op de vlucht en zeggen dat de Duitsers reeds in Spalbeek zijn, 5 km hier vandaan. In Schakkebroek kunnen we een fiets bemachtigen en vluchten verder naar Geetbets. In Waanrode halen we onze compagnie in. In een leegstaand huis goed gegeten en dan geslapen in een weide tot 4 u. Dan staat mijn band plat en moet ik te voet verder met de compagnie. Onderweg zien we zeven burgers gedood door een bom. In St.-Joris-Winge is veel verwoest. Wij gaan rusten in een school tot 23 u. In het donker marcheren we verder uit vrees voor de vliegtuigen en om 2u 's nachts komen we doodvermoeid aan in Kessel-Lo.

13 mei. Hier moeten we ons plan trekken en zelf slapen zoeken. Doch alles is gesloten. Het enige middel een ruit uitslaan en maar door het venster binnen. Het ziet er nogal een schoon huis uit: boven staan er juist drie bedden. Onmiddellijk onze boel af en 't bed in en slapen tegen 100 in 't uur. Als wij wakker worden is het al middag. En de grootste verrassing van al : als wij beneden komen staat het eten gereed. Met dank aan de thuisgekomen eigenaars. Ons regiment is reeds vertrokken. Wij gaan voort over Leuven richting Brussel. Onderweg zien we veel Engelsen met moto's en auto's. Bij 't vallen van de avond zijn we in Kortenberg, hier blazen de sirenen gas. De Engelsen hebben al hun gasmaskers op, maar 't is vals alarm. 's Avonds zijn we in Zaventem, waar we met 2 man bij een witloofboer mogen slapen. Het is nu 14 mei. Na goed geslapen en gegeten te hebben trekken we verder. We moeten naar Vilvoorde. Daar worden wij in een schoenwinkel binnengeroepen om wat te eten. Ons regiment vinden

we op 't kasteel Orban, gelegen aan de steenweg naar Grimbergen. Hier staat het luchtafweergeschut van de Engelsen opgesteld, een gevaarlijke plaats: een bombardement kan alle ogenblikken toeslaan. We slapen dan ook buiten. De volgende dag tegen de avond moeten we verder naar een onbekende bestemming. De hele nacht gemarcheerd over de autostrade Brussel – Oostende. 's Morgens is het koud en vermoeid moeten wij in Londerzeel 3 u lang op autobussen wachten die ons verder zullen brengen. Als de bussen er zijn, een 30-tal, en klaar zijn om verder te rijden, valt er een bom en worden 3 soldaten gewond. Rond de middag komen we aan in Landskouter, een dorpje in de buurt van Gent. Hier moeten we in een nonnenschool slapen. Ik leg mij op de tree. Het is wel hard, maar als men grote vaak heeft, slaapt men toch. In de dag wat wacht doen voor de parachutisten en 's nachts weer in de school slapen. Twee dagen later trekken we naar Bottelare, een dorp verder. Hier moeten we loopgraven maken in een hof van een boerderij. 's Avonds de wacht optrekken aan de rand van een weide. Na middernacht geslapen in een karkot. Twee dagen later worden we vervangen door het 7de. Wij moeten verder tot in Moortsele. We hebben allen nog een groot deel kogels gekregen. Het schijnt dat de toestand maar slecht is. Wat zal er gebeuren? In Moortsele liggen wij juist voor het kasteel Rattenpas. Op een 200-tal meter van de steenweg in volle haast de hele nacht gegraven, want 's morgens kan een aanval verwacht worden.

Bombardementen

20 mei 1940. Om 8 u 's morgens begint het bombardement, gelukkig niet voor lang. Wij gebruiken deuren en vensters van huizen om onzeabri's te bedekken. De stukken ijzer vliegen in 't rond, bomen worden versplinterd. En dat duurt zo 3 dagen. Eten hebben we genoeg: de onbewoonde huizen worden geplunderd. Op zeker ogenblik hebben wij 21 dozen suiker,

200 eieren en een bak limonade in onze put staan. Van een in panne gevallen legerauto kan ik andere kousen en hemden nemen, de mijne zijn allemaal achtergebleven in Beverst. 's Nachts niet geslapen door het geschut en 's morgens begint de aanval. De kogels vliegen, de vijand schijnt een doorbraak te willen maken. In de namiddag worden gewonden van andere pelotons achteruitgebracht. Ondertussen hebben wij een brug kunnen leggen over de beek die achter ons loopt, om zo nodig achteruit te kunnen trekken. Bij 't vallen van de avond moeten we de bajonet op 't geweer zetten: het is een moment om nooit meer te vergeten. Het is de eerste maal sedert het begin van de oorlog dat ik werkelijk voor mijn leven begin te vrezen. Wie weet of de vijand geen stormloop zal wagen tegen onze stellingen. En dan moeten wij mensen doden of worden wij zelf gedood: het vreselijkste wat een oorlog kan meebrengen, een aanval met de bajonet. Maar het komt zover niet. 's Avonds moet ik nog 50 meter vooruit op schildwacht achter een eikenboom. Ik ben niet goed op mijn gemak. De statie van Moortsele en een hele rij huizen is intussen in brand geschoten. In deze nacht is dat een hels toneel. Gelukkig is er maanlicht en kan men nogal ver zien. Ik ben vastbesloten om bij 't eerste verdacht gezicht het vuur te openen. Een nieuwe dag breekt aan. Wij zijn allemaal uitgeput: 4 nachten niet geslapen en de zenuwen op van al 't gebeurde van de laatste dagen. Tot overmaat van ramp begint het te regenen en de loopgraven lopen onder. Zal het voor ons hetzelfde worden als in de andere oorlog? In water en slijk moeten blijven liggen tot men ons aflost of tot wij gecreveerd zijn. Om 10 u 's avonds worden we afgelost, één van de gelukkigste ogenblikken uit mijn leven. Om 11 u trekken we achteruit, maar het is wat anders dan een aflossing, we zijn omsingeld. Weer iets van onze fameuze luitenant, die ons voor de zoveelste maal belogen had. We trekken verder naar Bottelare en zo

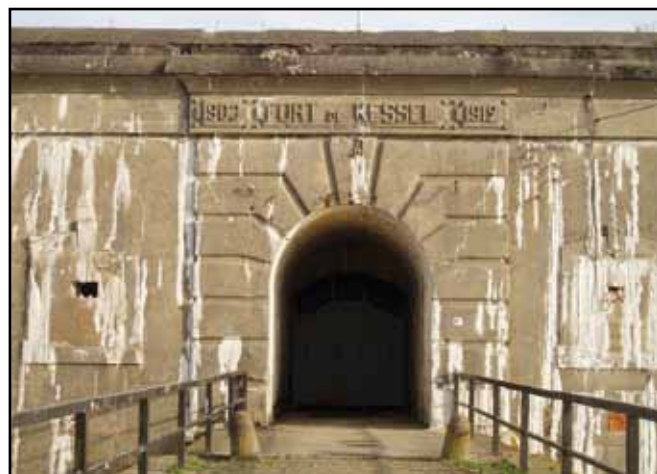
voort, immer voort in de richting van Gent. Bij Gavere moeten wij over een noodbrug over de Schelde. In de morgen komen wij doodvermoeid aan in Nevele. Hier eten we nog eens goed in een winkel en dan verder naar Meigem. We krijgen de opdracht loopgraven te maken langs het kanaal Gent – Deinze. Onderweg nog enkele keren plat moeten gaan in het koren voor de vliegmachienen. 's Avonds munitie gaan halen, mij neergelegd tussen de bomen op de kanaaldijk en geslapen tot het licht werd. 's Morgens beginnen we direct te graven. Tijdens de dag zien we veel burgers die terug naar huis trekken. Men spreekt van overgave van ons land. Waarom zouden we dan nog vechten? We vinden vlugschriften van de Duitsers waarop staat: Als ge u overgeeft, moogt ge allen naar huis. 's Avonds moet ik naar achter een bericht gaan overbrengen. Er begint een bombardement en ik moet met sprongen daar geraken en ook zo terug. Gelukkig verloopt alles goed. We krijgen die avond ook granaten, het zal hier morgen gaan stuiven. In afwachting trek ik mijn deken over mijn hoofd en probeer te slapen.

25 mei 1940. De hele nacht is er een geweldig bombardement geweest. Om 5 u valt alles stil. Stilte voor de storm, want om 7 u beginnen de kogels te fluiten. De Duitsers komen in kleine bootjes over het kanaal. Wij zijn helemaal omsingeld. We

springen uit onze loopgracht en laten alles achter. We werpen onze wapens weg en steken de witte vlag (onze zakdoek) omhoog en wachten af. Verschrikkelijke ogenblikken. Achter ons beginnen mitrailleurs te schieten. De Duitsers hebben gezien dat we ons overgeven en wenken om te komen. Om ons te beschermen kruipen we beneden op de dijk van 't kanaal, juist boven het water. Doch links van ons, aan de brug van Nevele, begint een Belgische mitrailleur ons te beschieten. We springen vooruit op leven of dood. Voor mij worden er twee doodgeschoten en stortten in 't water. Ik krijg een schampschot op mijn helm en ontsnap aan de dood. Zes van ons worden nog gewond : vijf licht en één zwaar. De Duitsers verzorgen onze gewonden en nemen alles af. Wij gaan voort, handen omhoog, over de kanaaldijk. Intussen is ons hele regiment gevangen genomen. We worden met bootjes over het kanaal gebracht. Een luitenant van de 7de compagnie wordt op de dijk begraven en een soldaat verdrinkt nog. Onderweg passeren er nog veel Duitse soldaten die naar 't front trekken al zingende "Gloria, Victoria". Arme dwazen die niet weten wat hun te wachten staat. Zo komen we rond middernacht aan in Gent en de gevangenschap begint.

Lena Peeters naar de notities van neef Jan Ooms.

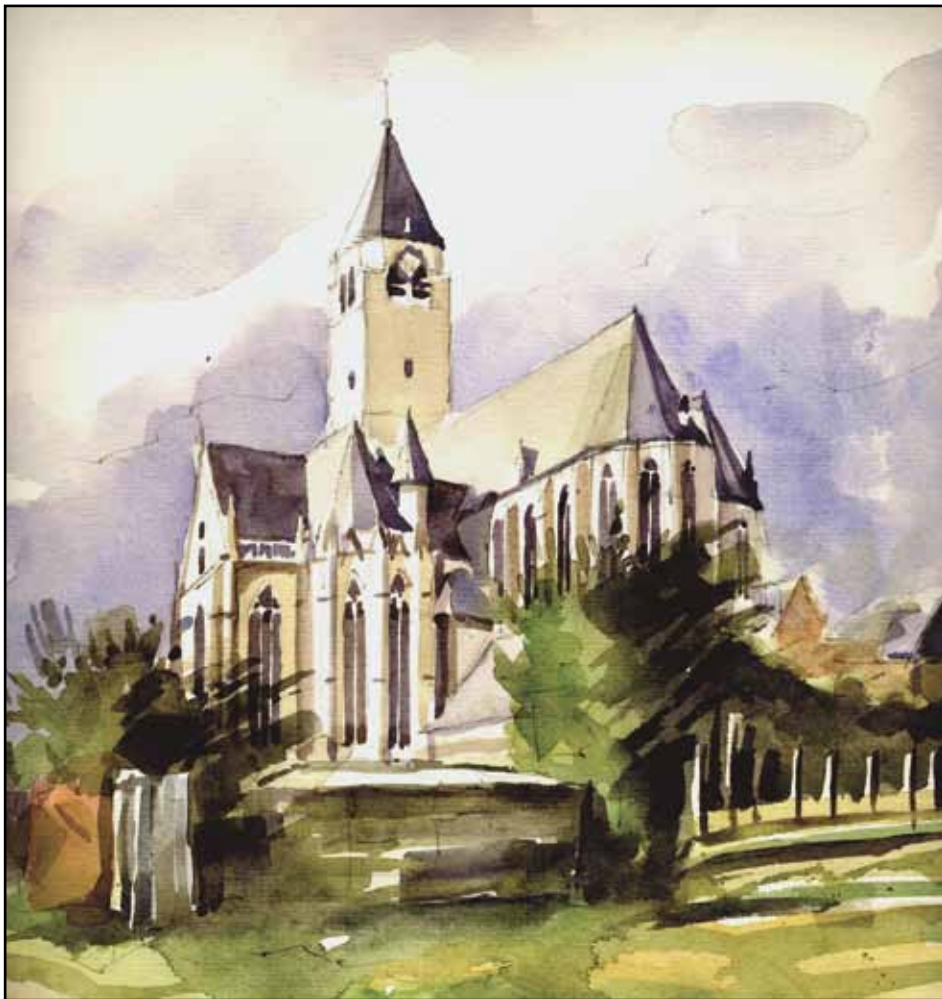
*In volgend nummer deel 2 :
Krijgsgevangene in Duitsland.*

Het fort van Kessel werd infanteriesteunpunt. Op 16 mei 1940 vluchtten de Belgische soldaten uit de vesting en dezelfde dag nam een Duitse infanteriedivisie er zijn intrek.

Voornaam bezoek in Kesseldorp

Op 27 augustus 1881 waren uit alle hoeken van het land een zestigtal heren met de trein in Lier aangekomen voor een vierdaags bezoek aan Lier, Kessel, Hoogstraten, Herentals en Geel. Zij stonden onder de leiding van baron de Béthune, de belangrijkste figuur van de neogotiek in de 19de eeuw. Het uitsluitend mannelijke gezelschap bestond uit leden van de Gentse gilde van Sint-Thomas en Sint-Lucas. Zij waren architecten, ingenieurs, schilders, glazeniers, geestelijken, professoren, edellieden, kunstcritici... Dit selecte gezelschap bezocht in de loop van die eerste dag de voornaamste Lierse monumenten.

Kesselkerk, aquarel Marc Verreydt.

De volgende dag kwamen ze deels te voet, de jongsten, deels met alle mogelijke voertuigen naar Kessel. Bij hun aankomst in het dorp stonden de dorpingen heel nieuwsgierig in het deurgat en achter opzij geschoven gordijnen te kijken naar de ongewone drukte bij de aankomst van dit selecte gezelschap. Dat het geen gewoon volk

was, begrepen ze dadelijk. Toch was men hier gewoon vreemdelingen, bedevaarders, naar Kesselkerk te zien voorbijtrekken om daar het Salvatorkruis te vereren. Deze heren waren op de eerste plaats gekomen om in onze Salvatorkerk (1) de nieuwe neogotische altaren te bewonderen, die de meeste oude altaren, die tot tegen de gewelven reikten, pas vervangen

hadden. Ze waren alle ontworpen, gebeeldhouwd en geschilderd door de belangrijkste kunstenaars van die tijd. De meeste aandacht ging uit naar het nieuwe hoofdaltaar, ontworpen door de Béthune, stichter en voorzitter van de gilde én ook aanwezig tijdens dit bezoek. Dit kostbare kunstwerk werd in 1875 gebeeldhouwd door de Boeck en Van Wint. In 1877 werden de mooie zijluiken geschilderd door L. Hendrix, een te jong overleden zeer begaafde schilder.

Pastoor Biddeloo en onderpastoor Coomans hebben dit selecte gezelschap verwelkomd. Na het kerkbezoek trok heel het gezelschap richting Nijlen met een halte aan het Goorkasteel, waar ze door Jules Le Brasseur, bewoner van het Goorkasteel, aangenaam verrast en verwend werden op een rijkelijke lunch. Daarna trokken ze verder naar het station van Nijlen. Daar namen ze de trein naar Turnhout. Daar stonden drie “paardentrams”, in die tijd ook omnibussen genoemd, het gezelschap op te wachten om ze, volgens het verslag, dwars door de heide naar Hoogstraten te voeren om daar een geleid bezoek te brengen aan de stad. Nadien bezochten ze tijdens hun vierdaagse tocht ook nog Herentals, Geel en Aarschot.

In het eentalige Frans verslag werd ook iets over onze dorpsgeschiedenis verteld. Vertaald luidt het als volgt: De oorsprong van Kessel, een van de vier dorpen van de oude, Lierse omgeving, klimt op tot in het verre verleden. Oorspronkelijk Kassel genoemd, wat sommige schrijvers afleiden van Castrum (2), was Kessel gelegen op de Romeinse weg van Vilvoorde naar Kasterlee. Zijn geschiedenis, zoals ook die van zijn kerk, is nog helemaal te maken. Voor de

inrichting van de nieuwe bisdommen, in 1559, maakte de kerk van Kessel deel uit van het bisdom Cambrai (Kamerijk) in Noord-Frankrijk en hing het af van de dekenij Antwerpen onder de benaming Quarta Capella of Vierdeelse kapel. (3)

Dit was ongeveer alles wat men wist te vertellen over zijn oude geschiedenis. Het gezelschap was vooral opgetogen door het vriendelijke onthaal dat ze overal in de Kempen hadden genoten.

Frans Lens.

Bron: Gilde de Saint-Thomas et de Saint Luc, Tome 5, 1881-1883, Bulletin des Séances, p 213, 215. Tekst over Kessel (ook in het Frans) van de Lierenaar E. Mast.

[1] De patroon van de Kesselse dorpskerk is altijd Salvator, of Christus de Zaligmaker geweest. Door een fout van het bisdom werd ze een Sint-Lambertuskerk. Zodra de restauratie, die al zo lang aansleept, volledig afgewerkt zal zijn, zal onze bisschop ze opnieuw toewijden aan Salvator.

[2] Castrum, Romeins kamp; andere bronnen leiden de naam af van Castellum, fort, burg, verschansing voor (Romeinse) hulptroepen.

[3] In het begin van het Christendom werden hier de eerste en de oudste kerken hoofdkerken genoemd. Ontstond in die heel grote parochie later een tweede kerk, dan was dat een middelbare kerk. Werd die laatste parochie nog eens verdeeld, dan werden deze vierdeelse kapellen (Quartae Capellae) genoemd. Deze indeling zou te maken gehad hebben met een kerkelijke belasting ten voordele van de hoofdkerk. In de Lierse Bijvangsdorpen was Bevel oorspronkelijk een middelbare kerk, waaruit de parochies van Kessel en Nijlen als vierdeelse kerken zijn ontstaan. Zie Stockmans, Geschiedenis van Kessel, Nijlen, Bevel..., o.a. p. 133, enz.

Index De Poemp:

Geen naald in een hooiberg zoeken!

Langzaam maar zeker gaan we naar Poemp 100. Het wordt een echt naslagwerk, maar geen eindeloos zoekwerk voor wie "alles" over een bepaald onderwerp wil ontdekken. Rik en Walter maakten voor onze lezers namelijk een "index", een inhoudslijst, van alle Poempen. Die lijst publiceren we op onze webstek : www.depoemp.be. Klik daar op het pictogram "Index" en ontdek een uitgebreide Excellijst met een opsomming per onderwerp, per Poemp, per auteur... van alle in de loop der tijden door ons gepubliceerde artikels. In deze lijst kan je pc de gewenste informatie volgens uw instructies zoeken. Meteen moet u geen naald in een hooiberg meer zoeken, dat doet de machine wel... en supersnel!

Bij technische problemen kan je altijd bij Walter terecht op het e-adres w.caethoven@scarlet.be of nog op post@depoemp.be . Succes met je opzoekingen!

Open Monumenten dag
openmonumentendag.be

11 september 2016

HERBERGEN & CAFÉS

onze monumenten van weleer

Het Badhuis (10u-18u)
Emblemsesteenweg 73 2560 Kessel

tentoonstelling met gidsen

Wim Van Gelder (11u & 15u)

Deze meester-verteller neemt je mee terug in de tijd naar 'het Sas van Emmete'.

Kinderen thuis in het Badhuis

info : www.nijlen.be/omd

Volksspelen & zoektocht.

In Poemp 87/88 vertelden we al hoe Rita Huysmans ons een klasfoto bezorgde, genomen op het einde van de jaren 30, in de klas van “naar verluidt” Madame De Boeck (Kerkeblokken). Kort daarna schreef Paul Renders in een e-berichtje aan De Poemp dat op de klasfoto wel degelijk mevrouw De Boeckt figureerde. “Haar echte naam was echter Irma Cools. Zij was geboren en getogen op De Boeckt in Gestel, waar haar ouders een boerderij uitbaatten en (het nog bestaande) café hielden. Irma van De Boeckt was haar bijnaam, die zowat haar achternaam werd. Zij huwde met landmeter Arthur Quadens en woonde op de Jan Eduard Claeslaan. Irma Cools en Arthur Quadens waren de grootouders van mijn vrouw”, aldus Paul.

Pieter Dieltjens is op zijn 84 jaar nog altijd een trouw lid van De Poemp en leest telkens ons tijdschrift in een ruk uit. Hij kon voor Rita en De Poemp een flink deel van de jongens op de klasfoto herkennen. Hier gaan we :

Op de foto zijn drie van de vier rijen kinderen zichtbaar.

Op de linkerkant, tegen de muur aan, zitten in totaal tien kinderen. We herkennen, van links naar rechts, de vierde: Gust Verstrepen; de zesde : Albert Bouwen; de achtste : Alfons Vranckx; de tiende : Vic Govaerts.

Op de middelste van de drie zichtbare rijen zitten, telkens van links naar rechts, op de eerste bank: Pierre Heylen en Frans Thys; tweede bank : René Verhaegen en Jos Huysmans (vader van Rita); derde bank : Marcel Daems en Gust Van Regenmortel; vierde bank : Gust Verbeeck en Pieter Dieltjens; vijfde bank : Jef Van Tendeloo en Alfons Goormans.

Op de rechterrij zitten tenslotte, weer telkens van links naar rechts, op de eerste bank Modest Dieltjens en Jos Gios; tweede bank : Louis Kegelaers en Leon Thys; derde bank : Jos Van Looy en Jean Sluyts; vierde bank : Frans Peers en Miel Cools; vijfde bank : François Budts en Jos De Meyer.

Mocht een van onze lezers nog andere jongens herkend hebben op de foto, dan zullen we dat graag in volgend nummer vertellen. Staat Jef Verheyen ook op het plaatje? Hartelijke dank in elk geval aan alle medewerkers!

Walter Caethoven.

Hoe Nijlenaar Franciscus Ludovicus Govaerts in 1867 in Châtelet (Frankrijk) verzeilde.

Wat stambomen ons vertellen...

Op 23 mei 2016 ontving burgemeester Paul Verbeeck via internet een brief van de heer Yves Govaerts, geboren in 1958 en wonende in Châtelet, Frankrijk. De man berichtte in het Frans dat bij zijn stamboomopzoeken gebleken was dat zijn over-overgrootvader “François-Ludovic Govaerts” in 1844 te “Nylen” geboren werd en in 1893 Fransman werd. Hij had er een goed geïllustreerd artikel aan gewijd, dat hij “voor het nageslacht” minstens eenmaal in Nijlen wilde publiceren. Zou de burgemeester hem hierbij willen helpen en een “service historique” in Nijlen aanwijzen die de publicatie kan verzorgen?

De burgemeester wees “Monsieur Caethoven” aan. Die houdt zich immers met de Nijlense geschiedenis bezig. Ook de webstek van De Poemp kreeg een vermelding. Nu wil het geval dat De Poemp, onder invloed van bestuursleden Priscilla Buermans en Jos Thys, al een hele tijd meer aandacht wil besteden aan stambomen. De redactie vond het aanbod van Yves Govaerts meteen interessant...

Wij vroegen dus aan onze Franse correspondent zijn artikel per e-post naar De Poemp te verzenden en wazen er terloops op dat bij publicatie zijn bijdrage naar het Nederlands zou vertaald worden. Bijgaand stuk is dus de Nederlandstalige bewerking voor ons tijdschrift van de merkwaardige bijdrage van Yves Govaerts uit Châtelet. Bedankt voor uw bijdrage, Yves. Très cordialement, heel hartelijk!

Er was eens een Belg te Châtelet

Op 16 mei 1867 kwam er te Châtelet (Frankrijk), dat toen nauwelijks duizend inwoners telde, een Belg toe. Franciscus Ludovicus Govaerts had een tocht van 415 km achter de rug. Hij was ongeschoold arbeider en beschikte enkel over zijn handen en een pak goede wil om een nieuw leven te beginnen...

Maar laten wij wat hogerop in zijn stamboom klimmen. Zijn vader Petrus – Franciscus trouwde in 1820 met Anna-Catharina Faes, met wie hij zes kinderen had van wie er twee jong overleden. De moeder stierf op 46-jarige leeftijd. Vader Petrus-Franciscus Govaerts werd dus, 39 jaar oud, weduwnaar. Hij hertrouwde in 1839 met Anna-Maria Bossaerts, 32 jaar. Zij kregen twee kinderen: Rosalia (°1840) en “onze” Franciscus-Ludovicus (°1844).

Onze Franciscus-Ludovicus werd al op zijn vijfde wees. Zijn ouders stierven in 1849 en zijn oudere zus in 1850. We mogen geredelijk aannemen dat hij door zijn halfbroers en -zusters ten laste genomen werd (19, 22, 27 en 29 jaar oud). Op zijn 19de had hij meer geluk bij de loting op het gemeentehuis: met nummer 20 moest hij geen soldaat worden.

Op zoek naar werk

In 1867 verliet hij definitief zijn geboorteland om 415 km verder in Châtelet, Frankrijk, werk te gaan zoeken. Hij zou nooit naar België weerkeren. Frankrijk verschaftte toen graag werk in de land- en mijnbouw. In Châtelet vond Franciscus Ludovicus werk, eerst op het Saveteuxdomein, dan op het “kasteel van de dames” (Château des Dames). Op

Franciscus Govaerts en echtgenote Fleurance Cordellier.

zijn 26ste trouwde hij in 1870 met de 16-jarige Fleurance Cordellier, die door dit huwelijk Belgische werd.

Oorlog Frankrijk – Pruisen

Pas getrouwd kwam het jonge koppel in de oorlog Frankrijk – Pruisen terecht die op 19 juli 1870 uitbarstte. Op 29 september 1870 werd een afdeling van de Pruisische cavalerie door

vrijsschutters onder vuur genomen te Châtelet. Als reactie namen de Pruisen gijzelaars in het dorp. Mogelijk was “onze” François-Ludovic daarbij. Ze werden pas na enkele dagen vrijgelaten. In 1871 werd zijn enig kind Louis, Albert, Séraphin geboren. In 1875 voegde Franciscus-Ludovicus zich bij de plaatselijke brandweer. In 1893 bekwam hij de Franse nationaliteit. Het koppel was blijkbaar al goed ingeburgerd en had intussen een eigen huis verworven. In 1894 werd Franciscus – Ludovicus naast tuinman zowaar nog koster in de kerk van Le Châtelet en in 1900 werd hij “chef jardinier”, hoofd tuinman, op het “kasteel van de Dames”! Hun zoon Albert werd koetsier en tuinier en trouwde in 1896 met Victorine Cornet. Zij kregen twee zonen : Marcel en Lucien. Marcel werd vader van Robert en Ginette, Lucien van Jeannine, Mireille en Eliane.

In 1914 werd Albert op 43-jarige leeftijd gemobiliseerd. Hij moest daarbij zijn vrouw Victorine en zijn twee zonen, 11 en 12 jaar oud, achterlaten. Bevangen door het oorlogsgas stierf

hij voortijdig op 15 augustus 1925, 53 jaar oud.

Stamvader Franciscus-Ludovicus stierf op 1 januari 1915 te Chailly-en-Bière, 71 jaar oud. Vond hij te Nijlen niet veel geluk, dan heeft hij in Frankrijk toch onderdak gevonden en een familie opgebouwd. Zijn levensverhaal werd geschreven door zijn achter-achter kleinzoon Yves Govaerts, die het verhaal “voor het

nageslacht” wou bewaren. De Poemp heeft hem hierbij met plezier geholpen!

Oorspronkelijke Franse tekst : Yves Govaerts (zie ook www.depoemp.be). Vertaling en bewerking : Walter Caethoven.

Met medewerking van de “Archives Nationales” van Pierrefitte-sur-Seine, van dhr Radigon en van Mireille Helsen op Geneanet.

Lezers schrijven

Levensloop.

Louis Van Tendeloo, ere-burgemeester van Hemiksem en oud-Nijlenaar, welbekend bij de “sjot-ters” van de “nief parochie” in zijn jeugd-jaren, schreef ons andermaal een brief. Hij is bezig aan de beschrijving van zijn leven te Nijlen en te Hemiksem en vraagt ons enkele kopies van het oude Nijlen op postkaarten. Die hebben wij graag gegeven. Wij zijn benieuwd, beste Louis!

Overzet Netekanaal aan den Broeker?

Was er ooit een overzet over het Netekanaal, ter hoogte van “den Broeker” vraagt lezer Eric Leysen zich af. Hij is er nogal zeker van dat die er was. Hij werd samen met een cafeetje uitgebaat door zijn overgrootvader: “de Kitser”. Zijn vader noemde zijn grootouders trouwens “moe en va veir”. Wie weet er meer van? Graag een seintje aan de Poemp!

Over pastoors en meyers

Onze vriend Coi Haverals stuurde ons enkele interessante kopies uit het Stedelijk Archief van Lier,

ditmaal over pastoor Van de Perre en Gommarus Van Rompaey, meyer van Kessel, Bevel en Nijlen in 1704. Bedankt, beste Coi!

Schranshoeves en bakhuizen

Greet van Herbruggen, tot voor kort gids bij het Kempens diamant-centrum aan Slijperij Lieckens en nu mede-uitbater van de prachtige Schranshoeve in Vorselaar, vroeg en kreeg van De Poemp documentatie over de bakhuizen en schransen in onze drie dorpen. Nogmaals bedankt voor het fijne etentje dat de mensen van onze heemkring in uw Schranshoeve mochten genieten, beste Greet!

Slijperij Lieckens geopend

door Ellen van de Velde

Foto 1: Officiële opening Slijperij Lieckens. Vlnr. Paul Verbeeck (burgemeester Nijlen), Luk Lemmens (gedeputeerde cultuur Provincie Antwerpen), Bruno Peeters (gedeputeerde toerisme Provincie Antwerpen), Paul Laurijssen (schepen Nijlen), Luc Luyten (schepen Nijlen). Foto: Briljante Kempen.

Foto 2 : Medewerkers Kempens Diamantcentrum. Vlnr. Hilde Cuppens, Ellen Van de Velde, Nele Cole en Corry Janssens. Foto: Briljante Kempen.

In april 2016 opende Slijperij Lieckens feestelijk de deuren voor het grote publiek! Op 14 april was er de officiële opening. In het daaropvolgende weekend mocht het grote publiek voor het eerst een kijkje komen nemen. Slijpers demonstreerden in de gerestaureerde slijperij voor de aanwezigen: de slijperij was weer even in werking!

De basis is gelegd: een belevingscentrum en een gerestaureerde slijperij. Nu kan de plek gaan leven! Vanaf september veranderen de openingsuren. Je kan vanaf dan ook elke zaterdag terecht in het diamantcentrum van 10u tot 16u. Hou de website www.briljantekempens.be in het oog voor onze speciale activiteiten in het weekend!

Nacht van het Kempens Erfgoed

Tijdens de Nacht van het Kempens Erfgoed, op 21 oktober 2016, is iedereen van harte welkom van 19u tot en met 23u voor 'De late shift in Slijperij Lieckens'. Onze gidsen, medewerkers en vrijwilligers verwelkomen je rond één van onze vuurkorven voor een verhaal of een anekdote. Het diamantcentrum en de slijperij zijn die avond gratis te bezoeken en er zijn demonstraties. Je kan je warmen met een lekker drankje.

Nieuwe medewerkers

Het Kempens Diamantcentrum telt twee nieuwe medewerkers. Op 13 juni startte Ellen Van de Velde als nieuwe collega bij Kempens Karakter. Ze volgt er Heidi Bax op die in het begin van dit jaar vertrok. Ze heeft een achtergrond in archeologie en onroerend erfgoed, maar focust zich nu heel enthousiast op het Kempens Diamantverleden! Nele Cole begon op 1 september halftijds als administratief medewerker. Samen met Hilde Cuppens en Corry Janssens zullen deze vier dames het verhaal van het Kempens Diamantcentrum verder uitbouwen.

Je kan Ellen contacteren

via e-mail op ellen@kempenskarakter.be,

via telefoon op 014 22 97 40

of via gsm op 0474 44 06 84.

Het diamantcentrum is bereikbaar via

info@briljantekempens.be of via telefoon op 03 481 81 48.

< Foto 3: Ingang Diamantcentrum in de Spoorweglei.

De Poemp gedenkt genegen...

Archivaris-conservator **Luc Coenen** is te Lier op 7 juni 2016 overleden. Wij kenden Luc als een goedlachs, vriendelijk man, steeds bereid De Poemp te gidsen in het Lierse archief. Vooral de gemoedelijke samenwerking in Kempens Karakter zal ons bijblijven. Onze welgemeende deelneming aan familie en vrienden.

Marcel Smets is op 20 december 2015 thuis overleden. Hij werd in 1941 te Nijlen geboren en was een hele tijd vrijwillig brandweerman. Hij zal ook bekend blijven als zaakvoerder van Elektro Smets. Marcel was al geruime tijd ziek. Maar “als leven wachten is, laten wij je gaan om diegenen die je liefhad weer te vinden” zegt het gedachtenisprentje. Als echte Nijlenaar was Marcel lid van De Poemp. Zo zullen wij hem blijven gedenken. Aan vrouwtje Chris, zonen Bart en Jan en de ganse familie van harte onze deelneming.

Jos Vertommen, ook gekend als “Jos van Tongel”, is in zijn 95ste levensjaar zachtjes ingeslapen in WZC Heilig Hart te Nijlen op 23 maart 2016. Jos was weduwnaar van Marieke Van Tendeloo en een hele tijd lid van De Poemp. Wij zullen hem blijven gedenken en leven mee met de familie.

Ook al besepte **Albert Storms** “dat de match gespeeld was, want geen brandstof meer” toch vond hij steeds de moed om door te gaan. Albert (“Berreke”) was gehuwd met Francine Smets en oud-speler van FC Vera. Hij werd te Nijlen geboren in 1948 en is zachtjes ingeslapen te Lier op 9 april 2016. Aan familie en vrienden van ons medelid onze welgemeende deelneming!

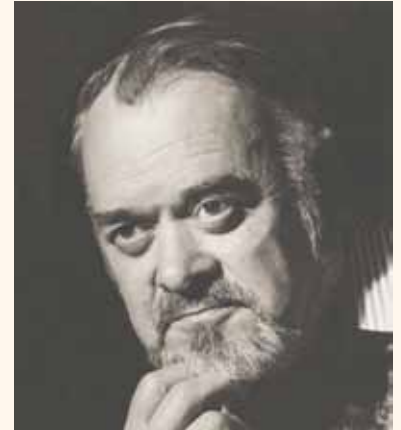
Bruno Bouwen is aan de gevolgen van een tragisch ongeval overleden in het ziekenhuis van Lier op 16 mei 2016. Bruno werd in 1938 te Herenthout geboren en was de echtgenoot van Celine Van Rompaey. Hij was gekend als brandweerman en als lid van Harmonie Sint-Cecilia van Nijlen. “Als man, papa en vava zal hij altijd bij ons blijven”, zegt het gedachtenisprentje. Onze oprechte deelneming, beste familie.

Ria Smets, echtgenote van Gust Veters, is op 16 mei 2016 zachtjes ingeslapen in het ziekenhuis te Lier. Ria werd te Nijlen geboren in 1938 en was lid van de Tuinwijkvrienden en De Poemp. Onze welgemeende deelneming aan familie en vrienden bij dit heengaan.

Op 21 mei 2016 is **René Verswijvel**, weduwnaar van Julia Van Regemortel, zachtjes ingeslapen in het Heilig-Hartziekenhuis te Lier. René werd in 1921 geboren te Kessel. Wij zullen hem blijven gedenken als een vriendelijk man, altijd bereid om de Poemp te helpen. Het gedachtenisprentje laat René met lichtjes in de ogen besluiten: “Het is goed geweest, maar ‘k wil nu liever elders heen...” Dag, vriend René, het ga je goed, elders... Onze welgemeende deelneming aan familie en vrienden.

Charel Diels, weduwnaar van Julia Verhaegen, werd geboren op 5 april 1921 en is op 10 juli 2016 zachtjes ingeslapen. Charel was lid van Harmonie Ste-Cecilia en van De Poemp. Onze welgemeende deelneming.

Bij het ter perse gaan vernemen wij het overlijden op 29 juli 2016 van **Anna De Vos**. Onze oprechte deelneming aan de familie.

In memoriam Gust Verberck

August (Gust) Verberck, weduwnaar van Mathilda Verbeeck, is op 22 juni 2016 zachtjes overleden in het ziekenhuis te Lier. Hij werd op 19 januari 1935 te Kessel geboren. We hebben hem gekend als voorzitter van de Tafeltennisclub van Nijlen en als lid van de Duivenbond en de Biljardclub. Verder was hij, als overtuigd Vlaming, gemeenteraadslid van de Volksunie en OCMW-lid. Ik kende hem vooral als mijn goede medewerker, toen ik in de bestuursperiode 1983-1988 sportschepen was. Toen in 2000 ons bestuurslid René Verhaegen overleed, nam Gust meteen diens “bustoe” van De Poemp over. Een klad Poempisten zullen hem dan ook kennen als de bode van ons tijdschrift in hun wijk. Een goedaardig man, steeds tot een vriendelijke babbel bereid, steeds bereid ook om de helpen waar hij kon.

Beste Gust, een beker zullen we niet meer moeten overhandigen, maar vergeten doe ik je nooit. Bedankt voor de jarenlange samenwerking en tot weerziens in het grote Vaderhuis!

Walter Caethoven.

Mensen aan De Poemp

Jos Bastiaens, 03.481.81.90

Flor Dieltjens, 03.481.70.41

ereleden

Priscilla Buermans, 03.411.11.36

Walter Caethoven, 03.481.85.70

Hendrik Claes, 03.481.82.58

Frans Lens, 03.480.04.81

Jos Thys, 03.411.21.98

Pol Van Camp, 03.481.74.38

Ludo Van Gestel, 03.481.85.47

In 1992 schreef Wim Van Gelder het boek "Het Badhuis - Maison des Bains". Het is een regelrechte, indrukwekkende ode aan een periode toen 's zomers, iedere dag opnieuw, ontelbare Lierenaars naar " 't Sas van Emmele" trokken om er in de Nete te gaan zwemmen en vissen. Tienduizenden hebben daar ooit op den dijk in hun blote flicker in de zon gelegen...

Ter gelegenheid van Open Monumentendag maakte Marc Verreydt deze fraaie aquarel van het Badhuis zoals hij het anno 2016 ziet!

Werkten mee aan dit nummer :

Redactie : Priscilla Buermans, Walter Caethoven, Rik Claes, Frans Lens, Lena Peeters, Jos Thys, Pol Van Camp, Ludo Van Gestel

Fotografie : Walter Caethoven (telefoon 03.481.85.70)

Tekeningen : Dirk Lieckens, Marc Verreydt

Grafische vormgeving en zetwerk : Walter Caethoven

Eindredactie : Rik Claes

Je kan onze "Poemp" ook op het internet vinden. We beschikken over een eigen, volwaardige webstek. Het adres is: www.depoemp.be . En natuurlijk hebben wij ook een e-postadres: post@depoemp.be

Uitgegeven met de steun van
Kempens Karakter en de Vlaamse Overheid.

© 2016 - Heemkring Davidsfonds Nijlen

Nieuwe abonnementen: Stort 7 Euro op rekening BE 51 8538 1261 0862 van DF Nijlen met vermelding van naam, adres en "abo Poemp".

DE POEMP □ DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
HEEMKRING DAVIDSFONDS NIJLEN □ 23-STE
REEKS □ NR. 92 □ HERFST 2016 □ V. U. : WALTER
CAETHOVEN - ZANDVEKENVELDEN 12A - 2560 NIJLEN